

**PREZES
URZĘDU OCHRONY
KONKURENCJI I KONSUMENTÓW**

Warszawa, 11 stycznia 2023 r.

DIH-3.707.136.2022.IJ

DECYZJA DIH-III/154/2022

Na podstawie art. 138 § 1 pkt 1) ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2022 r. poz. 2000, ze zm.), art. 1 ust. 3 oraz art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 15 grudnia 2000 r. o Inspekcji Handlowej (Dz. U. z 2020 r. poz. 1706), po przeprowadzeniu postępowania administracyjnego w przedmiocie odwołania przedsiębiorcy Małgorzaty Golonko prowadzącej działalność gospodarczą pod firmą Dworek Nad Stawem Małgorzata Golonko od decyzji nr PO.233.C.139.2022.DB Mazowieckiego Wojewódzkiego Inspektora Inspekcji Handlowej z 28 września 2022 r., którą ww. przedsiębiorcę wymierzono, na podstawie art. 6 ust. 1 ustawy z dnia 9 maja 2014 r. o informowaniu o cenach towarów i usług (Dz. U. z 2019 r. poz. 178), karę pieniężną w wysokości 2 000 zł (słownie: dwa tysiące złotych) z tytułu niewykonania obowiązku, o którym mowa w art. 4 ust. 1 tej ustawy, **Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów utrzymuje ww. decyzję w mocy.**

Uzasadnienie

Od 25 maja do 6 czerwca 2022 r., inspektorzy reprezentujący Mazowieckiego Wojewódzkiego Inspektora Inspekcji Handlowej, zwanego dalej: „Mazowiecki WIIH” lub „organ pierwszej instancji”, przeprowadzili kontrolę w (...) należącym do przedsiębiorcy (...), dalej jako: „strona”, „strona postępowania”, „przedsiębiorca”.

Uprzednio, zgodnie z art. 48 ust. 1 ustawy z dnia 6 marca 2018 r. Prawo przedsiębiorców (Dz. U. z 2021 r. poz. 162 ze zm.), dalej: „Prawo przedsiębiorców”, skierowano do przedsiębiorcy zawiadomienie o zamiarze wszczęcia kontroli z 22 kwietnia 2022 r., ze wskazaniem zakresu przedmiotowego kontroli. Strona zawiadomienie odebrała 25 kwietnia 2022 r.

W wyniku przeprowadzonej kontroli zakwestionowano sposób uwidaczniania cen dla 53 (spośród 137) potraw i wyrobów uwidocznionych w menu restauracji, z uwagi na brak określenia ich ilości nominalnych. Wykaz zakwestionowanych i napojów stanowi załącznik nr 2 do Protokołu kontroli nr DO.8361.72.2022.

Ustalony w toku kontroli sposób uwidocznienia cen naruszał art. 4 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 9 maja 2014 r. o informowaniu o cenach towarów i usług (Dz. U. z 2019 r. poz. 178), dalej: „ustawa o informowaniu o cenach” oraz § 9 ust. 2 rozporządzenia Ministra Rozwoju z dnia 9 grudnia 2015 r. w sprawie uwidaczniania cen towarów i usług (Dz. U. z 2015 r. poz. 2121) dalej: „rozporządzenie w sprawie uwidaczniania cen”.

W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami organ pierwszej instancji, zawiadomieniem z 31 sierpnia 2022 r. wszczął z urzędu postępowanie administracyjne

w przedmiocie wymierzenia kary pieniężnej w trybie art. 6 ust. 1 ustawy o informowaniu o cenach, z tytułu niewykonania obowiązków uwidaczniania gramatury potraw i napoju, wskazując w zawiadomieniu, że stwierdzono nieprawidłowości w odniesieniu do 34 potraw i wyrobów. Jednocześnie stronę pouczono o przysługującym jej prawie do czynnego udziału w postępowaniu, a w szczególności o prawie wypowiedzenia się co do zebranych dowodów i materiałów, przeglądania akt sprawy, jak również brania udziału w przeprowadzeniu dowodu oraz możliwości złożenia wyjaśnienia. Ponadto organ pierwszej instancji zwrócił się do strony o wskazanie wielkości obrotów i przychodu uzyskanych za rok poprzedni.

Pismem z 13 września 2022 r. strona nadesłała swoje wyjaśnienia, w których wskazała, że niezgodności zakwestionowane przez inspektorów dotyczyły gramatury całości potraw, podczas gdy była podana gramatura kluczowego składnika. Dodatkowo w karcie win brakowało waluty przy cenie. Po kontroli dokonano poprawek w karcie, zgodnie z zaleceniami inspektorów. Strona dołączyła zmiany w załączniku. Obecnie karty zawierają informacje o całej masie potrawy, a klienci sygnalizują, że jest gorzej bo nie wiedzą ile tak naprawdę otrzymają mięsa lub ryby, bo gramatura podana jest za całość. Zdaniem strony takie podejście jest dezinformujące i generuje skłonności do nadużyć. Ponadto strona stwierdziła, że działa według własnych procedur i jakość dań nie uległa zmianie, ale klienci, szczególnie nowi są nieufni.

Decyzją z 28 września 2022 r. Mazowiecki WIH wymierzył stronie, na podstawie art. 6 ust. 1 ustawy o informowaniu o cenach, karę pieniężną w wysokości 2 000 zł za niewypełnienie obowiązku, o którym mowa w art. 4 ust. 1 i 2 tej ustawy oraz § 9 ust. 2 rozporządzenia w sprawie uwidaczniania cen, wskazując na stwierdzone nieprawidłowości w stosunku do 34 potraw i wyrobów z cenników.

7 października 2022 r. do Wojewódzkiego Inspektoratu Inspekcji Handlowej w Warszawie wpłynęło odwołanie strony. W odwołaniu tym strona wniosła o rewizję decyzji, wycofanie kary i nałożenie upomnienia. Strona twierdzi, iż podawała klientom większe porcje niż przewidziane w karcie win, czy menu. Zakwestionowała także brak podania waluty w cenniku, gdyż jesteśmy w Polsce i obowiązuje tu pieniądź polski.

Pismem z 19 października 2022 r. Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, dalej: „Prezes UOKiK” poinformował stronę postępowania o toczącym się postępowaniu odwoławczym oraz przysługującym stronie prawie do zapoznania się z aktami i prawie wypowiedzenia się co do zebranych dowodów i materiałów. Strona nie skorzystała ze swojego uprawnienia.

Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów ustalił i stwierdził.

Istotą postępowania odwoławczego jest ponowne rozpoznanie i rozstrzygnięcie tożsamej przedmiotowo i podmiotowo sprawy administracyjnej w granicach wyznaczonych rozstrzygnięciem decyzji organu pierwszej instancji. W toku postępowania organ odwoławczy dokonuje oceny, czy odwołanie strony jest uzasadnione oraz sprawdza, czy wydana decyzja była prawidłowa.

Stosownie do art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 15 grudnia 2000 r. o Inspekcji Handlowej (Dz. U. z 2020 r. poz. 1706), dalej jako: „ustawa o Inspekcji Handlowej”, w sprawach związanych z wykonywaniem zadań i kompetencji Inspekcji, organem właściwym jest wojewódzki inspektor Inspekcji Handlowej. Prezes UOKiK jest organem wyższego stopnia i w związku z powyższym, w ramach nadzoru, jest uprawniony do przeprowadzenia niniejszego postępowania.

Zgodnie z art. 4 ust. 1 ustawy o informowaniu o cenach, przedsiębiorca ma obowiązek w miejscu sprzedaży detalicznej i świadczenia usług, uwidocznić cenę w sposób

jednoznaczny, niebudzący wątpliwości oraz umożliwiający porównanie cen. Zgodnie zaś z § 9 ust. 1 rozporządzenia w sprawie uwidaczniania cen, przedsiębiorca prowadzący działalność usługową w zakresie gastronomii uwidacznia ceny oferowanych potraw, wyrobów w cenniku. Powyższy cennik musi zawierać aktualne informacje umożliwiające konsumentom identyfikację ceny z potrawą lub wyrobem, w szczególności pełną nazwę potrawy lub wyrobu, pod którą jest on sprzedawany, oraz określenie ilości potrawy lub wyrobu, do których się odnosi (§ 9 ust. 2 ww. rozporządzenia).

W toku kontroli stwierdzono, że przy 53 pozycjach wymienionych w menu nie określono ilości potrawy lub wyrobu, do których odnosi się cena. Stwierdzone nieprawidłowości zostały udokumentowane w protokole kontroli (nr DO.8361.72.2022), w dołączonym do niego załączniku nr 2. Na podstawie zebranego materiału dowodowego organ pierwszej instancji wszczął postępowanie administracyjne w przedmiocie nałożenia kary pieniężnej określonej w art. 6 ust. 1 ustawy o cenach i zakwestionował 34 potrawy i wyroby.

W odwołaniu strona nie zakwestionowała ustaleń kontroli a przedstawione argumenty nie dotyczą przedmiotu postępowania. Podkreśliła, iż w ramach zakwestionowanych 34 potraw i wyrobów, 16 stanowiły wina, których ilość była podana jako graficznie uwidoczniony kieliszek lub butelka. W stosunku do kaw, herbat, paluszków i chipów strona wskazała sposób ich podania a nie ich ilość za konkretną cenę.

Kwestia braku podania waluty w cenniku, którą porusza strona, nie była przedmiotem postępowania administracyjnego.

Odnosząc się do treści zawartych w odwołaniu Prezes UOKiK wskazuje, że uwidocznienie w menu lub cenniku jedynie nazwy dania bez wskazania ilości potrawy lub wyrobu nie spełnia wymogów nałożonych na przedsiębiorcę prowadzącego działalność gastronomiczną określonych w § 9 ust. 2 rozporządzenia w sprawie uwidaczniania cen. Bez wskazania gramatury/objętości potrawy lub wyrobu konsument nie posiada pełnej informacji na temat oferowanego dania. Informacje te mają umożliwić konsumentom identyfikację ceny z potrawą lub wyrobem, w szczególności pełną nazwę potrawy lub wyrobu, pod którą jest on sprzedawany, oraz określenie ilości potrawy lub wyrobu, do których się odnosi. Ceny powinny odnosić się do określonej masy/ objętości oferowanej konsumentowi potrawy lub wyrobu aby wiedział za jaką ilość płaci.

Prezes UOKiK uznaje argumenty przytoczone w odwołaniu za bezpodstawne, w szczególności mając na uwadze zebrany materiał dowodowy w tym protokół kontroli wraz z załącznikami. Organ drugiej instancji uznaje go za w pełni wiarygodny, a tym samym materiał dowodowy, który w sprawie zebrano i oceniono, mógł stanowić podstawę do wydania decyzji. Przepisy prawa nakładają na każdy podmiot prowadzący działalność usługową w zakresie gastronomii obowiązek uwidaczniania cen potraw w cenniku. Informacje te mają umożliwić konsumentom identyfikację ceny z potrawą lub wyrobem, w szczególności pełną nazwę potrawy lub wyrobu, pod którą jest on sprzedawany, oraz określenie ilości potrawy lub wyrobu, do których się odnosi. Ceny mogą być podawane za sztuki tylko w przypadku, gdy są sprzedawane na sztuki, natomiast wszystkie wyroby sprzedawane według masy muszą być oznaczone ceną za masę lub objętość potrawy lub wyrobu oferowanej konsumentowi.

Bez wątplenia stwierdzony stan faktyczny naruszył wymagania § 9 ust. 2 rozporządzenia w sprawie uwidaczniania cen, a co za tym idzie art. 4 ust. 1 ustawy o informowaniu o cenach, ponieważ nie uwidocznili ceny w sposób jednoznaczny, niebudzący wątpliwości oraz umożliwiający porównanie cen. Niezrealizowanie tego obowiązku, zgodnie z art. 6 ust. 1 ww. ustawy, powoduje nałożenie kary pieniężnej w wysokości do 20 000 zł. Przepis ten nakazuje zatem wojewódzkiemu inspektorowi Inspekcji Handlowej wymierzyć karę

pieniężną podmiotowi, który nie wykonuje obowiązku określonego w ww. przepisach, choćby naruszenie prawa miało charakter jednostkowy, a w trakcie kontroli przystąpiono do wykonywania zaleceń inspektorów i na dzień wszczęcia postępowania wszystkie nieprawidłowości były wyeliminowane. Ustęp 3 tego artykułu stanowi natomiast iż, przy ustalaniu wysokości kary pieniężnej uwzględnia się stopień naruszenia obowiązków oraz dotychczasową działalność przedsiębiorcy, a także wielkość obrotów i przychodu.

Prezes UOKiK wskazuje, że celem ustawy o informowaniu o cenach jest ochrona konsumenta oraz prawidłowa konkurencja między przedsiębiorcami. Informacja dotycząca gramatury potrawy wraz z ceną służy właściwemu poinformowaniu o nabywcy o tym za jaką ilość ma zapłacić daną należność, a także stwarza identyczne warunki dla podmiotów prowadzących działalność gospodarczą.

Wskazać w tym miejscu należy, że cechą charakterystyczną sankcji administracyjnej, a taką właśnie jest kara pieniężna nakładana na podstawie przepisów ustawy o cenach, jest jej automatyczne stosowanie wobec podmiotu ponoszącego przypisaną mu obiektywną odpowiedzialność za naruszenie ciążących na nim obowiązków. Samo zaś stwierdzenie - udowodnienie faktu braku właściwej informacji o ilości potrawy do której odnosi się cena, jest wystarczającą przesłanką do nałożenia kary pieniężnej. Nie ma przy tym znaczenia, czy niedopełnienie obowiązku w określony sposób nastąpiło z winy (umyślnej, czy nieumyślnej) danego podmiotu, czy też nie. Dodatkowo wskazać należy, że ustawa nie przewiduje możliwości badania przez organ Inspekcji Handlowej istnienia winy, bądź jej braku po stronie podmiotu, u którego ujawniono nieprawidłowości. Zatem samo stwierdzenie w wyniku kontroli, że określony podmiot nie zrealizował ciążącego na nim obowiązku ustawowego powoduje konieczność nałożenia kary pieniężnej, która jest karą administracyjną.

Skuteczność kary przejawia się w możliwości jej nałożenia i wyegzekwowania. Kara nałożona na podmiot musi także spełniać funkcję prewencyjną oraz dyscyplinująco-represyjną, tj. być ostrzeżeniem dla przedsiębiorcy, mającym na celu niedopuszczenie do powstania nieprawidłowości w przyszłości. Wymierzona kara powinna być przy tym proporcjonalna, to jest właściwa do osiągnięcia zakładanego celu, jakim jest zapewnienie, aby w obrocie dostępne były tylko towary i usługi opatrzone odpowiednimi informacjami na temat ich cen.

Wymierzając sankcję w niniejszej sprawie organ pierwszej instancji zasadnie posłużył się swobodnym uznaniem w granicach określonych prawem kryteriów oraz dopuszczalnych jej wysokości. Ustalając wysokość kary organ pierwszej instancji prawidłowo uwzględnił kryteria określone w art. 6 ust. 3 ustawy o informowaniu o cenach.

Mając na uwadze powyższe, Prezes UOKiK uznaje, iż Mazowiecki WIIH wydał decyzję zgodną z obowiązującym stanem prawnym przy uwzględnieniu ustawowych wytycznych wymiaru sankcji wskazanych w art. 6 ust. 3 ww. ustawy oraz wspomnianych wymogów ujętych w celach regulacji.

Wysokość kary pieniężnej ustalona na poziomie 2 000 zł jest, w ocenie organu drugiej instancji, kwotą optymalną realizującą zasady skutecznej i proporcjonalnej kary. Należy ponadto stwierdzić, iż przepisy ustawy o informowaniu o cenach stanowią, iż wojewódzki inspektor Inspekcji Handlowej nakłada karę pieniężną w wysokości do 20 000 zł.

Rozpatrując odwołanie Prezes UOKiK zbadał kwestię odstąpienia od nałożenia kary na podstawie art. 189 f § 1 pkt 1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2022 r. poz. 2000, ze zm.), dalej jako „kpa”.

Powyższy przepis wskazuje wprost jakie podstawowe przestanki muszą zostać łącznie spełnione, aby organ mógł odstąpić od nałożenia administracyjnej kary pieniężnej i poprzestać na pouczeniu, gdy: waga naruszenia prawa jest znikoma, a strona zaprzestała naruszania prawa. Przeprowadzone postępowanie wykazało, że przy 34 pozycjach wymienionych w menu brak było podanej gramatury. Trudno zatem uznać, iż waga naruszenia jest znikoma. Strona usunęła stwierdzone nieprawidłowości, a zatem zaprzestała naruszania prawa. Aby mówić o spełnieniu tej przestanki muszą wystąpić jej obydwa elementy łącznie, tj. naruszenie jest znikome a strona zaprzestała jego naruszenia. W tym przypadku wystąpiła tylko jedna z nich. Zatem, mając powyższe na uwadze Prezes UOKiK nie znajduje podstaw dla zastosowania art. 189f pkt § 1 pkt 1 kpa.

Nie została spełniona również przestanka z pkt 2 art. 189f § 1 kpa, ponieważ nie była wydana przez inny uprawniony organ administracji publicznej prawomocna decyzja nakładająca na stronę za to samo zachowanie administracyjną karę pieniężną, jak również strona nie została prawomocnie ukarana za wykroczenie lub wykroczenie skarbowe, czy też prawomocnie skazana za przestępstwo lub przestępstwo skarbowe, a kara ta spełniałaby cele, dla których miałyby być nałożona administracyjna kara pieniężna.

Po przeanalizowaniu materiału dowodowego organ odwoławczy stwierdził, że w rozpatrywanej sprawie nie zaistniały również okoliczności, o których mowa w art. 189f § 2 kpa. Okoliczności i waga naruszenia prawa nie budzą wątpliwości, co do istnienia przestank faktycznych uzasadniających nałożenie kary pieniężnej. Strona nie dopełniła obowiązków nałożonych na nią w art. 4 ust. 1 ustawy o informowaniu o cenach.

Mając powyższe na uwadze organ drugiej instancji nie znalazł podstaw do odstąpienia od nałożenia kary administracyjnej.

Jednocześnie organ drugiej instancji informuje, że w myśl art. 67a § 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2021 r. poz.1540, ze zm.), organ, który nałożył karę - organ pierwszej instancji, na wniosek strony w przypadkach uzasadnionych ważnym interesem strony lub interesem publicznym, może:

- 1) odroczyć termin płatności kary lub rozłożyć jej zapłatę na raty,
- 2) odroczyć lub rozłożyć na raty zapłatę zaległości wraz z odsetkami za zwłokę lub odsetki określone w decyzji,
- 3) umorzyć w całości lub w części zaległości, odsetki za zwłokę lub opłatę prolongacyjną.

Zgodnie z art. 138 § 1 pkt 1 kpa, organ odwoławczy wydaje decyzję, w której utrzymuje zaskarżoną decyzję w mocy. Należy przy tym podkreślić, że utrzymanie w mocy zaskarżonej decyzji jest konsekwencją dokonania przez organ drugiej instancji oceny, że decyzja organu pierwszej instancji była prawidłowa i co do istoty sprawy identyczna, jak decyzja podjęta przez organ drugiej instancji. Prezes UOKiK przychylił się tym samym do ustaleń poczynionych w toku postępowania przez organ pierwszej instancji oraz uznał, iż Mazowiecki WIIH zasadnie nałożył na przedsiębiorcę, karę pieniężną w wysokości 2000 zł (słownie: dwa tysiące złotych), z tytułu naruszenia określonych w art. 4 ust. 1 ww. ustawy o informowaniu o cenach. Tym samym, decyzja Mazowieckiego WIIH z 28 września 2022 r. o wymierzeniu kary pieniężnej powinna pozostać w obrocie prawnym.

Stosownie do art. 7 ust. 1 i 3 ustawy o informowaniu o cenach, karę pieniężną, o której mowa w sentencji decyzji, stanowiącą dochód budżetu państwa, należy uiścić na rachunek bankowy Wojewódzkiego Inspektoratu Inspekcji Handlowej w Warszawie w terminie 7 dni od dnia, w którym decyzja o nałożeniu kary stanie się ostateczna.

Biorąc powyższe pod uwagę, Prezes Urzędu Ochrony i Konkurencji i Konsumentów orzekł jak w sentencji.

Niniejsza decyzja jest ostateczna w trybie postępowania administracyjnego.

Pouczenie:

1. Decyzja jest ostateczna w toku instancji. W terminie 30 dni od jej doręczenia stronie przysługuje skarga do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie. Skargę należy wnieść za pośrednictwem Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, Pl. Powstańców Warszawy 1, 00-950 Warszawa.
2. Od skarg wszczynających postępowanie przed sądem administracyjnym od strony skarżącej pobierana jest opłata, tzw. wpis stosunkowy, zależny od wysokości należności pieniężnej objętej zaskarżonym aktem i wynosi:
 - 1) do 10.000 zł - 4 % wartości przedmiotu zaskarżenia, nie mniej jednak niż 100 zł;
 - 2) ponad 10.000 zł do 50.000 zł - 3 % wartości przedmiotu zaskarżenia, nie mniej jednak niż 400 zł;
 - 3) ponad 50.000 zł do 100.000 zł - 2 % wartości przedmiotu zaskarżenia, nie mniej jednak niż 1.500 zł;
 - 4) ponad 100.000 zł - 1 % wartości przedmiotu zaskarżenia, nie mniej jednak niż 2.000 zł i nie więcej niż 100.000 zł.
3. W przypadku wniesienia od niniejszej decyzji skargi do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie, strona ma możliwość ubiegania się o przyznanie prawa pomocy. Prawo pomocy może być przyznane stronie na wniosek złożony przed wszczęciem postępowania lub w toku postępowania sądownoadministracyjnego. Wniosek ten jest wolny od opłat sądowych. Wniosek o przyznanie prawa pomocy należy złożyć do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie.
4. Do należności pieniężnych w postaci kar pieniężnych nie uiszczonych w terminie stosuje się przepisy działu III ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2021 r. poz. 1540, ze zm.).

z up. Prezesa
Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów
Joanna Jankowska-Kuć
Dyrektor
Departamentu Inspekcji Handlowej
/podpisano elektronicznie/